

การสร้างชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Construction of the Instructional “Klon Supap” Poem Package for Thai Language Students of Hatyai University

พิชญา สุวรรณโน^{1*}

Pitchaya Suwanno¹

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Assistant Professor, Department of Thai Language, Faculty of Education and Liberal Arts,
Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: pitchaya_s@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนกับหลังการใช้ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/84.25 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74
คำสำคัญ: ชุดการเรียนการสอน, กลอนสุภาพ, นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย

Abstract

The objectives of this research were to construct and determine the efficiency of an Instructional Package “Klon Supap” Poem for Students Thai Language Hatyai University based on the 80/80 standard criterion and to compare the students’ academic achievement before and after they were taught with the constructed an Instructional Package “Klon Supap” Poem. The sample for the study consisted of 30 3rd year students of Thai Language Hatyai University. The tool used in this research was an Instructional Package “Klon Supap” Poem, an achievement test for the students who were taught with the Instructional Package “Klon Supap” Poem and satisfaction questionnaires form of the Instructional Package “Klon Supap” Poem. Statistics used were percentage, average, standard deviation and t-test.

The findings of the study reveal that constructed Instructional Package shows the efficiency of 81.83/84.25 and after having been taught with the constructed Instructional Package, they show a significantly higher level of achievement than before being taught with the Instructional Package at the .01 level. The students satisfaction of the Instructional Package “Klon Supap” Poem at a highest level that with the average of 4.74.

Keywords: Construction of the Instructional Package, “Klon Supap” Poem, Thai Language Students

บทนำ

วรรณกรรมร้อยกรองเป็นงานเขียนที่ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการของกวีได้อย่างมีศิลปะมีความงดงามด้านการใช้ภาษาวรรณศิลป์และเนื้อความ สามารถสื่อความหมายตามลีลาการเขียนของกวีได้อย่างน่าประทับใจ การแต่งร้อยกรองของไทยเป็นศิลปะทางภาษาที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติมายาวนาน ควรค่าแก่การอนุรักษ์และสืบสานไว้เพื่อให้ลูกหลานเยาวชนคนไทยได้ใช้เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์และกลม่อมেলাจิตใจ

ปัจจุบันการสืบสานวรรณกรรมร้อยกรองของไทยยังคงเป็นอุปสรรคสำหรับเยาวชนผู้เริ่มต้นเขียนร้อยกรอง เนื่องจากยังขาดความแม่นยำเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางฉันทลักษณ์ของร้อยกรองแต่ละชนิด และยังต้องได้รับการพัฒนาเรื่องการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ประพันธ์ร้อยกรองให้ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะ ร้อยกรองประเภทที่ได้รับความนิยมมากอย่างเช่น กลอนสุภาพ ซึ่งนอกจากจะมีกฎเกณฑ์ข้อบังคับเรื่องจำนวนคำและสัมผัสระหว่างวรรค ระหว่างบาท และระหว่างบทแล้ว ยังมีกฎเกณฑ์เรื่องเสียงวรรณยุกต์ทำวรรคตามความนิยมเป็นข้อกำหนดที่สำคัญอีกประการหนึ่งด้วย ผู้เขียนจึงต้องระมัดระวังมากเป็นพิเศษเพื่อไม่ให้ผิดพลาดไปแต่งผิดฉันทลักษณ์ของกลอน ดังที่ สัจจาภรณ์ ไวยจรรยา (2550) กล่าวไว้ว่า

การเลือกสรรถ้อยคำให้ถูกต้องตามกฎการแต่งบทกลอนนั้น แม้แต่ผู้เชี่ยวชาญก็อาจเผลอไพลในเรื่องของกฎได้ เพราะฉันทลักษณ์ไม่เพียงแต่พิจารณาจำนวนคำ (พยางค์) จำนวนวรรค การร้อยสัมผัสแต่ละบทแต่ละวรรคอย่างถูกต้องแล้ว ยังต้องคำนึงถึงเรื่องของสัมผัสซ้ำและสัมผัสเลื่อน อันเป็นองค์ประกอบที่บ่งบอกถึงความถูกต้องด้วย

จากข้อมูลดังกล่าวอาจส่งผลให้ความนิยมในการแต่งร้อยกรองรูปแบบที่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของเยาวชนปัจจุบันลดลง ดังที่ พิชญ์ สุวรรณโน (2557) ได้ศึกษาความสามารถด้านการเขียนร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาที่พบว่า นักเรียนเลือกแต่งร้อยกรองโดยใช้รูปแบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์เพียงร้อยละ 41.67 น้อยกว่ารูปแบบที่ไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ที่มีถึงร้อยละ 58.33 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแต่งร้อยกรองแบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์มีกฎเกณฑ์ทางฉันทลักษณ์ในการแต่งที่อาจเป็นอุปสรรคสำคัญของเยาวชนนักเรียนนักศึกษาที่ยังขาดความแม่นยำด้านนี้ ทำให้มีความนิยมในการแต่งลดลง โดยเฉพาะกลอนสุภาพซึ่งมีหลายชนิด ทั้งกลอนสี่ กลอนหก กลอนเจ็ด กลอนแปด และกลอนเก้า รวมเรียกกันว่ากลอนสุภาพ (วิเชียร เกษประทุม, 2552) ซึ่งเป็นร้อยกรองที่บังคับคณะและสัมผัส ความไพเราะของกลอนสุภาพอยู่ที่สัมผัสนอก สัมผัสใน สัมผัสสระ สัมผัสอักษร รวมทั้งเสียงวรรณยุกต์ทำยวรรค การมีสัมผัสที่ไพเราะแพรวพราวทำให้กลอนมีลักษณะพลิ้วไหว สื่ออารมณ์ ความรู้สึก และเล่าเรื่องได้ดี แต่ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายนักสำหรับเยาวชนที่เพิ่งเริ่มต้นเขียน

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การจำกฎเกณฑ์ของกลอนสุภาพมักเป็นอุปสรรคขั้นต้นในการแต่งกลอนสำหรับกลุ่มเยาวชนนักเรียนนักศึกษาที่เรียนรายวิชาการเขียนร้อยกรอง ตามหลักสูตรทุกระดับการศึกษา ทั้งนี้จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้เห็นปัญหาสำคัญในการแต่งกลอนสุภาพของนักศึกษา คือการขาดความแม่นยำเรื่องกฎเกณฑ์การแต่งกลอนสุภาพ ทำให้แต่งกลอนไม่ค่อยถูกต้องตามฉันทลักษณ์ มีปัญหาเรื่องการส่งสัมผัส ศิลปะการเลือกสรรถ้อยคำ และมักใช้เวลาในการแต่งกลอนนานกว่าเวลาที่กำหนด จึงคิดหาเทคนิคการสอน วิธีการสอน หรือสื่อการสอนที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการแต่งกลอนสุภาพแก่นักศึกษาให้มีทักษะการแต่งกลอนที่ดีขึ้น โดยเลือกสร้างชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพเป็นตัวช่วยในการพัฒนาทักษะการแต่งกลอนสุภาพแก่นักศึกษา เนื่องจากเห็นว่าชุดการเรียนการสอนหรือแบบฝึกเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนที่สามารถนำมาใช้ฝึกทักษะภาษาไทย และใช้เป็นสื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสนุกสนาน ฝึกความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วม เพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง มีอิสระในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน ซึ่งสามารถทบทวนเนื้อหาเดิมได้บ่อยครั้งตามความต้องการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ช่วยเพิ่มโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น (สัจจาภรณ์ ไวยจรยา, 2550)

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการสร้างชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อให้ได้ชุดการเรียนรู้การสอนที่มีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะการแต่งกลอนสุภาพของนักศึกษาให้ดีขึ้น รวมถึงช่วยลดปัญหาด้านการแต่งกลอนสุภาพ ซึ่งจะช่วยสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมด้านการประพันธ์ร้อยกรองของไทยให้เยาวชนได้ตระหนักในคุณค่าและความงามของภาษาไทยสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

การทบทวนวรรณกรรม

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อเทคโนโลยี การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจและมีความสุขจากการเรียนมากยิ่งขึ้น สื่อที่ผู้สอนจัดทำขึ้นและนิยมใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ หนึ่งในนั้นคือ ชุดกิจกรรม หรือแบบฝึกทักษะ หรือชุดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการศึกษารูปแบบหนึ่งี่สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับพัฒนาทักษะความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยให้คำปรึกษา ย้มน้อม พิศ (2560) กล่าวว่า ชุดการเรียนรู้การสอนเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ประกอบเป็นชุด ซึ่งในชุดนั้นประกอบด้วยคำชี้แจงสำหรับนักเรียน บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรเฉลยกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน กระดาษคำตอบ หนังสืออ้างอิง โดยแบ่งเป็นชุดของครูและชุดของผู้เรียน บรรจุไว้ในกล่องหรือซอง ผู้เรียนสามารถนำไปศึกษานอกห้องเรียนได้

ดังนั้นชุดการเรียนรู้การสอนจึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างอิสระ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เพื่อตอบคำถามจากบัตรงานหรือบัตรกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุดการเรียนรู้การสอน ทำให้มีความตื่นตัวและสนุกสนานกับการเรียนตลอดเวลา และช่วยพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังที่ กิ่งแก้ว ศรีสาธุกุลรัตน์ (อ้างถึงใน สุริศา โสภณเลิศพงศ์, 2560) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ ไว้ว่า 1) ช่วยสร้างความพร้อมและ

ความมั่นใจให้แก่ผู้สอน เพราะได้เตรียมเนื้อหากิจกรรมแบบทดสอบและสื่อการสอนไว้ในชุดการสอนโดยสมบูรณ์ 2) ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปในทางเดียวกัน 3) ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากอารมณ์และความสามารถในการสอนของผู้สอน 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มแสดงความคิดเห็น และรับผิดชอบต่อตนเอง 5) ช่วยสร้างความสนใจ ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน จะประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนสนใจต่อการเรียนตลอดเวลา 6) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี จากการที่ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง สามารถเรียนได้ตามความสนใจ และตามอัตราการเรียนรู้ของตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 7) ส่งเสริมและฝึกหัดให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบตนเองและสังคม 8) ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระ จากบุคลิกภาพของผู้สอน เนื่องจากการเรียน โดยใช้ชุดการสอนผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายตลอดเวลาเป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือ และใช้ชุดการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แทนครู 9) แก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดการสอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และตามโอกาส ดังนั้นประโยชน์ของชุดการสอนจึงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เรียน ช่วยแก้ปัญหาเมื่อมีครูเข้าสอนแทน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความรู้เกี่ยวกับชุดการเรียนการสอนข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาออกแบบชุดการเรียนการสอนต่างกลอนสุภาพตามรูปแบบคำประพันธ์ร้อยกรองที่บังคับคณะและสัมผัส ความไพเราะของกลอนอยู่ที่สัมผัสนอก สัมผัสใน สัมผัสสระ สัมผัสอักษร รวมทั้งเสียงวรรณยุกต์ทำยวรรค การมีสัมผัสที่ไพเราะแพรวพราวทำให้กลอนมีลักษณะพลิ้วไหว สื่ออารมณ์ ความรู้สึก และเล่าเรื่องได้ดี เป็นกลอนที่ใช้ถ้อยคำและทำนองเรียบง่ายในการแต่ง ลักษณะบังคับกลอนสุภาพ บทหนึ่งมี 4 วรรค กลอน 2 วรรค เรียกว่า 1 บาท หรือ 1 คำกลอน ฉะนั้นกลอนสุภาพบทหนึ่งจึงมี 2 บาท หรือ 2 คำกลอน บาทแรกเรียกว่า บาทเอก บาทที่สองเรียกว่า บาทโท ซึ่งพบว่าผู้เรียนมักจะสับสนในเรื่องฉันทลักษณ์การแต่งกลอนสุภาพแต่ละชนิด อยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่องของการส่งสัมผัสและเสียงวรรณยุกต์ทำยวรรคตามความนิยมในการแต่งที่นิยมแต่งให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 หรือวรรคสุด สามารถใช้เสียงวรรณยุกต์ได้ทุกเสียงแต่ส่วนมากไม่นิยมใช้เสียงสามัญ คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 หรือ วรรครับใช้ได้ 3 เสียงคือ เสียงจัตวา เอก และโท ส่วนมากนิยมเสียงจัตวา คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 หรือวรรครอง ให้ใช้เสียงวรรณยุกต์ตรีกับวรรณยุกต์สามัญ ส่วนมากนิยมเสียงวรรณยุกต์สามัญ คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 หรือวรรคส่ง ให้ใช้เสียงวรรณยุกต์ตรีกับสามัญเท่านั้น ห้ามใช้เสียงวรรณยุกต์จัตวา เอก โท และห้ามใช้คำตายทำยวรรค ส่วนมากคำสุดท้ายของวรรคส่งมักนิยมเสียงวรรณยุกต์สามัญ อีกทั้งการแต่งกลอนสุภาพยังต้องคำนึงถึงความไพเราะด้านภาษาวรรณศิลป์ ได้แก่ การเลือกสรรคำและการใช้ภาพพจน์ในการแต่งเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจน เหมาะสม สื่ออารมณ์ ความรู้สึกได้ดี สอดคล้องกับรสความในเนื้อเรื่องที่ต้องการนำเสนอด้วย ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสับสนในเรื่องฉันทลักษณ์และการสรรคำให้มีความไพเราะทางวรรณศิลป์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพขึ้นมาเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ในรายวิชาการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ด้วยมุ่งหวังให้ผู้เรียนคลายความสับสนด้านฉันทลักษณ์ การแต่งและเพิ่มทักษะการสรรคำให้มีความไพเราะทางวรรณศิลป์ โดยชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพที่สร้างขึ้นประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ส่วนปก คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้การสอน ชุดการเรียนรู้การสอนจำนวน 4 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 รู้ฉันทลักษณ์-รู้จักกลอน ชุดที่ 2 รู้สัมผัส-รู้จักคำ ชุดที่ 3 รู้ และชุดที่ 4 รู้จักเต็ม-รู้จักแต่ง ซึ่งผ่านการหาประสิทธิภาพ เครื่องมือตามกระบวนการวิจัยแล้ว ก่อนนำไปให้นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ทดสอบการใช้ชุดการเรียนรู้การสอน และประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย ศึกษาตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย และตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กับความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 120 คนที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) มีหน่วยในการสุ่มคือห้องเรียน เป็นห้องเรียนที่มีนักศึกษาแบบคณะความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ จำนวน 4 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) การสร้างชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ เริ่มจากการศึกษาหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา 604-203 การเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกลอนสุภาพ และการสร้างชุดการเรียนรู้การสอนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงกำหนดกรอบเนื้อหาเรื่องการแต่งกลอนสุภาพโดยแบ่งเนื้อหาความรู้เป็น 4 ตอน นำไปสร้างชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ จำนวน 4 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย บัตรแจ้งกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน บัตรความรู้ บัตรกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเฉลยกิจกรรม บัตรเฉลยแบบทดสอบ แบ่งตามกรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้ ได้แก่

ชุดที่ 1 รู้ฉันทลักษณ์-รู้จักกลอน ให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายและฉันทลักษณ์ในการแต่งกลอนสุภาพ

ชุดที่ 2 รู้สัมผัส-รู้จักคำ ให้ความรู้เกี่ยวกับสัมผัสนอก สัมผัสใน สัมผัสสระ และสัมผัสอักษร และข้อควรหลีกเลี่ยงในการแต่งกลอนสุภาพ ได้แก่ การแย่งสัมผัส การสัมผัสซ้ำ และการสัมผัสเลื่อน

ชุดที่ 3 รู้ใช้คำ-ย้าภาพพจน์ ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการใช้คำและภาพพจน์ เพื่อเพิ่มความไพเราะในการแต่งกลอนสุภาพ

ชุดที่ 4 รู้จักเติม-รู้จักแต่ง ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการแต่งกลอนสุภาพและเกณฑ์การประเมินกลอนสุภาพ แล้วให้ฝึกแต่งเติมกลอนและแต่งกลอนขนาดสั้น เพื่อสื่อความจากภาพและสำนวนไทย

จากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสมของชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ ด้านการใช้ภาษา เนื้อหา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยก่อนนำเสนอที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง มีการปรับปรุงการใช้ภาษาเล็กน้อยก่อนนำชุดการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Objective Consistency: IOC) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมของชุดการเรียนการสอนกับการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ผลปรากฏว่าชุดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จึงนำชุดการเรียนการสอนไปทดลองหาประสิทธิภาพกับประชากรกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ครั้ง ตามเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ครั้งที่ 1 เป็นการทดลอง (Try out) หาประสิทธิภาพรายบุคคล (1 : 1) ใช้กลุ่มทดลองจำนวน 3 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 60.56/64.16 ครั้งที่ 2 เป็นการทดลองหาประสิทธิภาพรายกลุ่ม (1 : 10) ใช้กลุ่มทดลอง จำนวน 9 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 70.18/78.61 ครั้งที่ 3 เป็นการทดลองหาประสิทธิภาพภาคสนาม (1 : 100) ใช้กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/81.33 จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2) การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ ดำเนินการตามขั้นตอน เริ่มจากศึกษาหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา 604-203 การเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ วิธีการหาความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมย่อยที่ต้องการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อวางโครงสร้างของแบบทดสอบให้สอดคล้องกับชุดการเรียนการสอนทั้ง 4 ชุด แล้วจึงสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ครอบคลุมเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดจำนวน 40 ข้อ ต้องการข้อสอบที่ใช้จริง 30 ข้อ แล้วนำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Objective Consistency:

IOC) เป็นรายชื่อ ปรากฏว่าข้อสอบจำนวน 40 ข้อ มีค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 37 ข้อ และมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 3 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องรวมเท่ากับ 0.98 อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผ่านการเรียนเรื่องกลอนสุภาพมาแล้ว จำนวน 30 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อ โดยใช้สูตรของเบรนนัน พบว่าข้อสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.33-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-0.66 เข้าเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งกำหนดไว้ว่าข้อสอบที่ดีควรมีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ข้อสอบที่สร้างขึ้นจึงผ่านเกณฑ์การคัดเลือกทั้ง 40 ข้อ จึงวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ตามวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากประชากรกลุ่มทดลอง 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.73 จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน [6] และค่าที (Dependent t-test)

3) การสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ ดำเนินการตามขั้นตอนเริ่มจากศึกษาเอกสาร และตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ แล้วกำหนดกรอบการสอบถามความพึงพอใจออกเป็น 4 ด้าน รวม 20 ข้อ ประกอบด้วย ด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ด้านกิจกรรม จำนวน 5 ข้อ ด้านการวัดผลแลประเมินผล จำนวน 5 ข้อ และด้านประโยชน์ จำนวน 5 ข้อ จากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ จำนวน 1 ชุด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยของ บุญชม ศรีสะอาด (2556) ได้แก่ ความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 – 5.00 ความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 – 4.50 ความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 – 3.50 ความพึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 – 2.50 และ ความพึงพอใจน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.50

จากนั้นดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา เนื้อหา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยก่อนนำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพที่สร้างขึ้นเสนอที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมระหว่างรายการประเมินกับวัตถุประสงค์การวิจัย หาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม (Index of Consistency: IOC) โดยให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่ารายการในแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาวิเคราะห์ความสอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องปรากฏว่า แบบสอบถามมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.97 ซึ่งเป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่รับได้ จึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะก่อนนำไปทดลองใช้กับประชากรกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นที่ 3 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 เป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ จึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ที่ได้เรียนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพแล้ว จำนวน 30 ชุด ได้กลับมาครบ 100 เปอร์เซ็นต์ แล้วรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ซึ่งพบว่า นักศึกษาตอบแบบสอบถามครบถ้วนทุกฉบับ จึงนำมาตรวจวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วสรุปผลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ก่อนนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์

ผลการวิจัย

การสร้างชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ว่า

1. ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/84.25 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยข้อ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ชุดที่	N	คำถามระหว่างเรียน			แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์			ประสิทธิภาพ (E ₁ / E ₂)
		คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	
1-4	30	60	49.10	81.83	40	33.70	84.25	81.83/84.25

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 22.80 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.83 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 33.70 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.71 มีค่าการทดสอบที (t-test) เท่ากับ 15.51 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

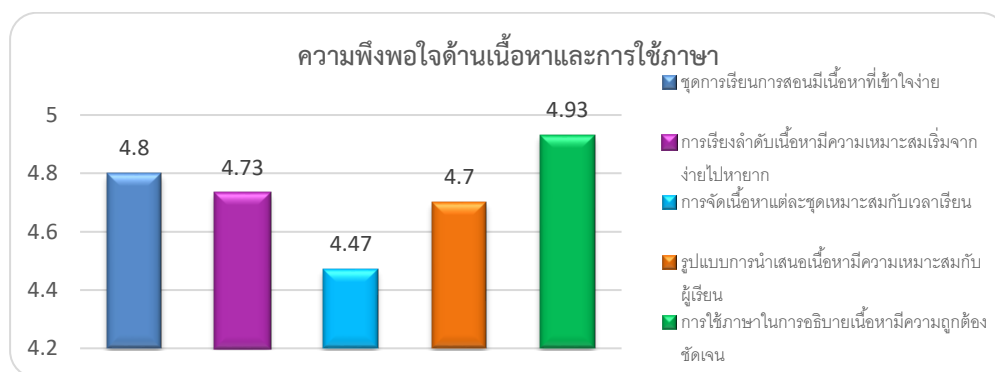
ผลสัมฤทธิ์	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ΣD	ΣD^2	t-test
ก่อนเรียน	22.80	3.83	32	3,945	15.51**
หลังเรียน	33.70	3.71	5		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 แยกสรุปผลการวิจัย 4 ด้าน ได้แก่

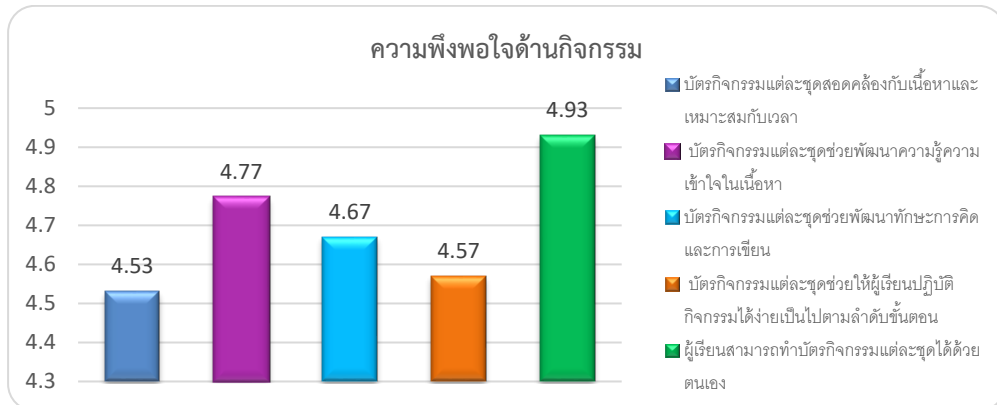
1) ด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 แยกวิเคราะห์รายชื่อได้ตั้งแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ ด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา

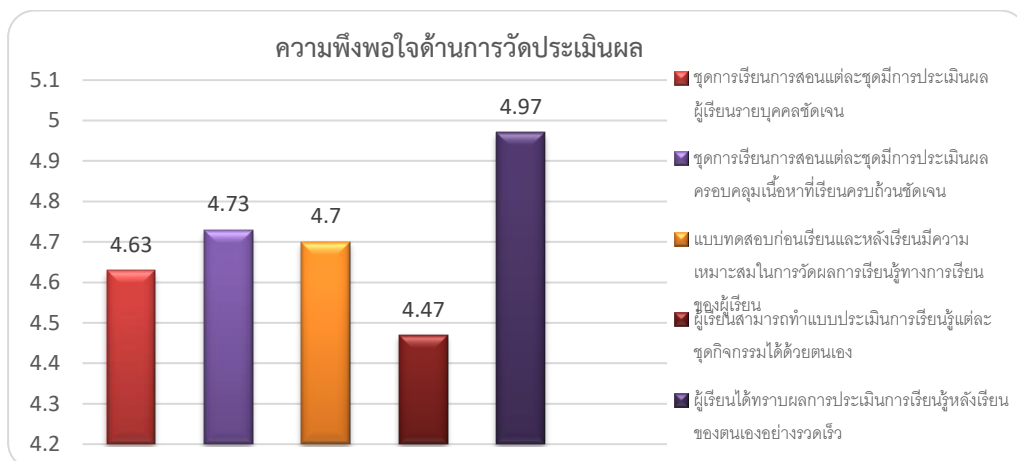
2) ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 แยกวิเคราะห์รายชื่อได้ตั้งแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ
ด้านกิจกรรม

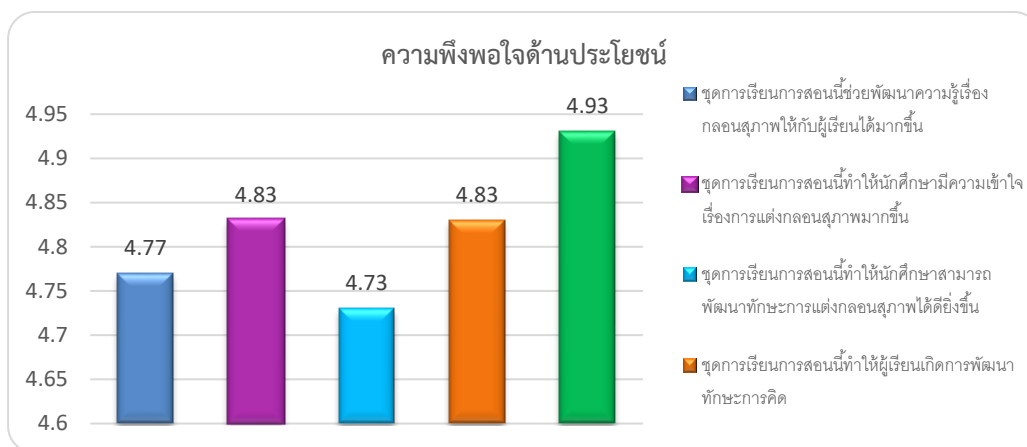
3) ด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 แยกวิเคราะห์รายชื่อได้ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ
ด้านการวัดผลประเมินผล

4) ด้านประโยชน์ โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 แยกวิเคราะห์รายชื่อได้ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ ด้านประโยชน์

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนกับหลังการใช้ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ว่า

1. ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/84.25 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 คือ ชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 อภิปรายผลได้ว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้ระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 81.83 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 84.25 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพแต่ละชุดที่น่าสนใจ โดยคำนึงถึงความพร้อมและศักยภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาซึ่งมีความรู้พื้นฐานต่างกัน แล้วออกแบบชุดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา สร้างกิจกรรมระหว่างเรียนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจผู้เรียนให้สนใจใฝ่รู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดของเพียเจท์ (Jean Piaget) สร้างกิจกรรมเสริมทักษะวางเงื่อนไขตั้งคำถามที่กระตุ้นให้ค้นหาคำตอบจากเรื่องและเสริมแรงด้วยบัตรเฉลยคำตอบ ให้สามารถตรวจความถูกต้องของคำตอบได้ในทันที ตามแนวคิดของ บี เอฟ สกินเนอร์ เอ็ดเวิร์ด ลี ทอร์นไคค์ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสื่อที่เร้าความสนใจให้ผู้เรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมการเรียน และสามารถสรุปผล ขยายผลความรู้ได้ตามศักยภาพ ประกอบกับผู้วิจัยได้ออกแบบชุดการเรียนการสอนจากการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาที่กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด แล้วออกแบบชุดการเรียนการสอน จำนวน 4 ชุด ที่มีเนื้อหาครบตามหลักสูตร กำหนดเนื้อหาการเรียนรู้เป็นหมวดหมู่ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก โดยคำนึงถึง

พื้นฐานเดิมของผู้เรียน กำหนดเวลาเรียน บัตรกิจกรรม วิธีประเมินผล และแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมแล้ว ดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้การสอนแต่ละชุด ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ปกหน้า คำนำ คำชี้แจง สำหรับผู้สอน คำชี้แจงสำหรับผู้เรียน สารบัญ บัตรแจ้งกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน บัตรความรู้ บัตรกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเฉลยกิจกรรม บัตรเฉลยแบบทดสอบ เอกสารอ้างอิง และปกหลัง (ยิ้มรัมย์ พลศรี, 2560) ออกแบบชุดการเรียนรู้การสอนครอบคลุมองค์ประกอบทั้งส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ส่วนกิจกรรมฝึกทักษะ และการประเมินผลจากบัตรเฉลยกิจกรรมและแบบทดสอบด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ออกแบบ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ส่วนกิจกรรมด้วยสีตัวอักษรที่อ่านแล้วสบายตา ใช้รูปแบบตัวอักษรและขนาดตัวอักษรขนาด 17 pion ซึ่งเป็นขนาดที่พอเหมาะกับวัยของผู้เรียน ใช้ภาพการ์ตูนประกอบตกแต่งที่ดูสบายตา เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและผ่อนคลายสายตาขณะอ่าน ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างรวดเร็วและมีศักยภาพ ใช้เรียนได้ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ประกอบกับชุดการเรียนรู้การสอนที่สร้างขึ้นผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคุณค่าดัชนีความ สอดคล้องของชุดการเรียนรู้การสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) กับ นักศึกษารายบุคคล (1: 1) รายกลุ่ม (1 : 10) และ ภาคสนาม (1 : 100) เพื่อหาประสิทธิภาพและปรับปรุง แก้ไขก่อน จนกระทั่งได้ชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แล้วจึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 81.83/84.25 สอดคล้องกับงานวิจัย จรินทร์ งามมั่น (2553) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอน สุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการ เขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 มีประสิทธิภาพ 87.64/78.82 และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เพ็ญญา เพ็งวิสาภาพงษ์ (2559) ได้วิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภท กลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.56/85.28

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน โดยก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 22.80 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.83 และหลัง เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 33.70 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.71 มีค่าการทดสอบที (t-test) เท่ากับ 15.51 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 คือ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากชุดการเรียนรู้การสอนแต่งกลอนสุภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการหาประสิทธิภาพถึง 3 ครั้ง จนกระทั่งได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังที่กล่าวมาแล้วประกอบกับมีการจัดแบ่งเนื้อหา สารจะเป็นตอน ๆ ชัดเจนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อวัด ความรู้ความเข้าใจทั้ง 4 ชุด ที่ผู้เรียนสามารถตรวจคำตอบได้ด้วยตนเองและสามารถทบทวนเนื้อหาซ้ำใน ตอนที่ไม่เข้าใจหรือได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์แบบไม่จำกัดจำนวนครั้ง โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงคอยให้

คำแนะนำปรึกษา จึงทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังงานวิจัยของ กรรณิการ์ บุชบา (2555) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการแต่งกลอนสุภาพสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ จินดา ลาโพธิ์ (2553) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนการสอนโดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังกราฟิก เพื่อเสริมความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทย สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่านักศึกษามีความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจต่อชุดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 โดยมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ ระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 รองลงมาคือด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ด้านการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และด้านกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ตามลำดับ อภิปรายผลได้ว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนการสอน การแต่งกลอนสุภาพมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นโดยผ่านการหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน มีการใช้ภาษาในการอธิบายเนื้อหา มีความถูกต้อง ชัดเจน มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย การเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสม เริ่มจากง่ายไปหายาก รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และการจัดเนื้อหาแต่ละชุดเหมาะสมกับเวลาเรียน ด้านกิจกรรม จึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ส่วนในด้านกิจกรรมนั้นออกแบบให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมแต่ละชุดได้ด้วยตนเอง บัตรกิจกรรม แต่ละชุดช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ช่วยพัฒนาทักษะการคิดและการเขียน ช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ง่าย กิจกรรมที่ออกแบบไว้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะสมกับเวลา จึงทำให้นักศึกษาความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 เช่นเดียวกับด้านการวัดผลประเมินผลที่นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 เนื่องจากมีการประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนครบถ้วนชัดเจน ความพึงพอใจ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความเหมาะสมในการวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียนของผู้เรียน มีการประเมินผลผู้เรียนรายบุคคลชัดเจน ผู้เรียนสามารถทำแบบประเมินการเรียนรู้แต่ละชุดกิจกรรมได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจด้านประโยชน์ของชุดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยนักศึกษาเห็นว่าชุดการเรียนการสอนเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนแต่งกลอนสุภาพมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.93 โดยเห็นว่า ชุดการเรียนการสอนนี้ทำให้ ช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิด มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการแต่งกลอนสุภาพมากขึ้น ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการแต่งกลอนสุภาพได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริศา โสภณเลิศพงศ์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง สำนวนไทย สำหรับนักศึกษาชาวจีน ผลการวิจัย

พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง สำนวนไทย สำหรับนักศึกษาชาวจีน เท่ากับ 4.38 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ชะเอิ้น พิศาลวัชรินทร์ (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักศึกษาในหน่วยงานต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ ด้านบุคลากรที่ให้บริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านผลของการให้บริการ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อให้บริการงานกิจการนักศึกษาในระดับมาก จรินทร์ งามมั่น (2553) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกโดยมีความเห็นว่าแบบฝึกมีเนื้อหาน่าสนใจ เข้าใจง่าย มีการดูและภาพประกอบสวยงาม มีการเรียงลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ทำให้เขียนคำประพันธ์ได้รวดเร็วขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และได้รับความกรุณาจากที่ปรึกษางานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ครูอาจารย์ นักเรียนนักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคน รวมทั้งเจ้าของผลงานทางวิชาการทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงทางวิชาการ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- ชะเอิ้น พิศาลวัชรินทร์. (2553). ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักศึกษา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). “การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน” [ออนไลน์]. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5 (1): 7-20.
- จรินทร์ งามมั่น. (2553). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จินดา ลาโพธิ์. (2553). การพัฒนาชุดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังกราฟิก เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชญา สุวรรณโน. (2557). ความสามารถด้านการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.

- ยิ้มรัมย์ พลศรี. (2560). การพัฒนาชุดการเรียนรู้การสอนหน่วยการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบวงล้อแก้ปัญหา เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิเชียร เกษประทุม. (2552). ลักษณะคำประพันธ์ไทย. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สัจจาภรณ์ ไวยจรรรยา. (2550). ตัวตรวจทานฉันทลักษณ์และคุณภาพของกลอนสุภาพ. (สารนิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, นครปฐม.
- สุริศา โสภณเลิศพงศ์. (2560). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง สำนวนไทย สำหรับนักศึกษาชาวจีน. (ปริญญาานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.